

Halüsinasyonların Sınırsız ve Gerçeküstü Dünyası

Karısını Şapka Sanan Adam, Uyanışlar, Migren ve Müzikofili gibi eserleriyle tanıdığımız dünyaca ünlü nörolog-yazar Oliver Sacks, Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan son kitabında okurları halüsinasyonların gizemli, şaşırtıcı, yer yer komik yer yer dehşet verici dünyasına götürüyor.

Sacks, kitaplarının dünya üzerinde binlerce okur tarafından okunmasını sağlayan kendine özgü yazım tarzını ve yaklaşımını Halüsinasyonlar'da da sergiliyor: Hastalıkları soğuk bir bakış açısıyla gözlemleyip birkaç semptomu indirgemek yerine her hastanın öznel deneyimine odaklanıyor (bu arada kendi halüsinasyon deneyimlerini paylaşmaktan da çekinmiyor), kültürel ve dinsel bağlamları gözden kaçırmıyor ve sadece çağdaş tıbbın son bulgularından değil, 19. yüzyılın öncü tıp adamlarının keşiflerinden de yararlanıyor. Halüsinasyonların dünyasının ne kadar geniş olduğunu, sadece görsel alanla sınırlı kalmayıp işitsel, dokunsal, kokuyla ilgili, hatta vücudun konumunu yanlış algılamayı içeren halüsinasyonlara da sık rastlandığını gösterirken, halüsinasyonlara maruz kalanların çoğunlukla psikiyatrik sorunlar yaşayan kişiler olduğu yönündeki önyargıyı da yerle bir ediyor Oliver Sacks: Kitapta karşılaştığımız onlarca vaka hikâyesini okuyunca, bu davetsiz misafirlerin, migrenden görme kaybına, yakın ölümünden uzuv kaybına dek çeşit çeşit sebep sonucunda insanın gündelik hayatına bir anda dahil olabildiğini ve bu hayatı cümbüşe ya da kâbusa çevirebildiğini görüyoruz.

Sacks incelemesini edebiyat ve tarihe yaptığı göndermelerle zenginleştiriyor: Edgar Allan Poe ve Aldous Huxley gibi isimlerin “bilinç açıcı” halüsinogen maddelerle yaptıkları deneylerle ve Dostoyevski'nin ilahi nitelikli “esrik nöbet”leriyle karşılaşılıyor, Jeanne d'Arc'ın yükselmesinde ve “cadı yargılamaları” gibi trajik olaylarda halüsinasyonların oynadığı muhtemel rolü öğreniyoruz.

Gerçek olmayan ama gerçeği kusursuz bir biçimde taklit eden halüsinasyonların hikâyesini Sacks'ın kaleminden okumak, bütün ufuk açıcı kitapların yarattığı etkiye yol açıyor: İnsan okuduklarını hemen gidip bir başkasına anlatmak, şahit olduğu tuhaf dünyanın (ve bu dünyayı bütün genişliği ve renkleriyle anlatan böyle bir kitabın) varlığından başkalarını da haberdar etmek istiyor.

“Bilge, tutkulu ve her daim merak dolu Sacks, tıbbın bir bilim kadar bir sanat da olduğunu çoktan anlamış bir hekim.”

New York Times

Halüsinasyonlar

Oliver Sacks

Çeviren: Deniz Koç

271 Sayfa

Yapı Kredi Yayınları